

ANDRÉS RAMIREZ, PBRO.

MN. LUIS ROMEU, PBRO.

(1874-1937)

Separata de la Revista AUSA, n.º VIII

Cuando ingresé de monaguillo de Coro en nuestra Catedral, este hijo ilustre de Vich, hacía pocos años que había sido nombrado maestro y director de la Capilla de música.

Nuestra infancia y algunos años de juventud pasados a su lado y bajo su dirección, y el haberle sucedido en el cargo de organista de la Catedral vicense, me permiten hoy, recordándole con gratitud y satisfacción, decir algo de su gran personalidad musical.

Nació este célebre compositor en nuestra ciudad de Vich a 21 de junio de 1874. Cursó la carrera eclesiástica en nuestro Seminario, distinguiéndose por su aplicación y bondad. Con la carrera eclesiástica alternó los estudios musicales, que en su mayor parte fueron fruto de un trabajo propio y constante.

Hizo sus estudios de solfeo y piano en la Escuela Municipal de Música de su ciudad natal. El primer maestro de Harmonía y Composición fué el Sr. Luís Jordá entonces Director de la mencionada escuela. Ordenado sacerdote en 1898 por el Dr. Morgades, pasó a Barcelona, donde desempeñó el cargo de organista en la Parroquia de la Bonanova, perfeccionando entretanto sus estudios de Harmonía y Composición con el maestro Ribera. En 1901 fué nombrado maestro de Capilla de nuestra Catedral, previas oposiciones, pasando en 1920 al cargo de organista por motivos de salud.

La revolución y la guerra civil de 1936 le sorprendieron enfermo y lleno de achaques ya de tiempo, no atreviéndose los milicianos a llevárselo por su estado precario. Desde su lecho ejerció un gran apostolado sacerdotal, confesando a multitud de fieles, hasta que murió piadosamente en esta ciudad el día 23 de septiembre de 1937. Esta fué la trayectoria del insigne músico y sacerdote ejemplar. Tenía Mn. Romeu todas las cualidades de un buen director. Oído finísimo y delicadísimo, memoria fácil, gesto preciso, batuta segura y precisión en los movimientos de las obras. Compositor excepcional, ha sabido fundir en su producción, admirablemente, el melodismo de pura tradición gregoriana con el espíritu popular catalán, dotándolo de una harmonía llena de atrevimientos y osadías, que debido a la lógica con que están empleados no chocan al oído, sino que tienen un sabor bien personal, como una especie de discanto moderno. Con gran habilidad ha adoptado el estilo polifónico popular. No es partidario de los grandes desarrollos, pero sus obras, generalmente de fácil ejecución, tienen el encanto de la sinceridad y del refinamiento, sin concesiones ni efectismos. No se puede decir, en rigor, que haya creado un estilo nuevo, pero ha sido un gran orientador. Mn. Romeu ha logrado dotar sus obras de cualidades aparentemente antagónicas: la severidad y la ingenuidad. Sus improvisaciones al órgano cautivaban así por la forma con que sabía desarrollarlas como por la distinción de los temas originales o tomados de la misa que se interpretaba, los cuales le servían de base para un Ofertorio, brotando de sus dedos como si se tratase de una obra escrita y bien pensada.

Pero, donde era, podríamos decir, inimitable, era en los versos de Visperas, Completas, etc. Era, sencillamente, una delicia escucharlo, sobretodo en el segundo verso, en el cual, era casi cuestión de honor que el organista, sobre un tema fugado, fusionara primero la «mediación» y después, haciéndolo servir de bajo fundamental a cargo de las «contras» (hoy pedalier), el «Saeculorum» perteneciente al tono o modo del Salmo que alternaba el coro con el órgano. En los versos que era costumbre tocar en el segundo teclado, llamado «cadireta», por tener su registración y tubos al lado y bajo el asiento del organista, solamente podían improvisarse temas de carácter ligero: era pues de admirar así el atrevimiento de los pasajes como la precisión de los mismos, dando la impresión de haberse pasado cuatro horas en su preparación.

Tenía un corazón infantil; fácil a las emociones, noble de sentimientos, humilde y sin pretensiones, a pesar de su nombre y fama por todos reconocida.

Sus composiciones siempre eran presentadas al maestro Luís Millet, con el cual le unía una amistad verdadera. Un día Mn. Romeu le presentó una Plegaria *Aceptación de la muerte* y sentado en el armonium iba tocando la dulce melodía de tan inspirada composición: al levantarse el Rdo. Romeu para preguntar el parecer del maestro Millet, éste lloraba de emoción, tal era la delicadeza de la obra referida.

Dejando aparte el juicio crítico de su personalidad artística, que de día en día va adquiriendo mayor relieve en medio de la desorientación actual de la música religiosa, plácenos destacar que el secreto del éxito de Mn. Romeu fué debido precisamente a una cualidad eminentemente sacerdotal; su adhesión fervorosa a las normas y directrices de la Jerarquía. El *motu proprio* de Pío X situó definitivamente el espíritu inquieto del joven sacerdote, harto ya de música insípida y teatral, animándole a superar con decisión dificultades superables en su empeño de introducir el buen gusto artístico en nuestra Catedral y Obispado. La consigna que le diera su protector y confidente el obispo Dr. Torras y Bages, de «fer música pels humils» le orien-

tó en medio de sus tanteos profesionales hasta el punto de cristalizar en su estilo peculiar tan piadoso y nuestro, fusión maravillosa del canto gregoriano y la canción popular.

Son unas 330 las composiciones registradas de Mn. Romeu casi todas impresas. No es necesario recordar la enorme difusión de muchas de ellas, por ejemplo: La Misa de Núria, las Canciones Marianas, Eucarísticas, Catequísticas, etc., y sobre todo sus plegarias populares al unísono como el «Crec en un Déu», «Cristo venç», etc. Varias de sus composiciones fueron galardonadas en reñidos certámenes. Realmente, pocos compositores de música religiosa podrían presentar una producción tan abundante y solicitada como nuestro maestro.

Es pues, Mn. Romeu una de las mayores glorias de nuestra ciudad de Vich y su nombre cada día más conocido en el mundo musical.

ANDRÉS RAMÍREZ, pbro.

La publicación del siguiente Catálogo de las obras del Rdo. Romeu, nos ha sido facilitado generosamente por nuestro buen amigo y sobrino del ilustre músico vicense, Rdo: Juan Vinyeta Romeu, pbro.

CATÀLEG GENERAL DE LES OBRES PUBLICADES

Cançons a veus mixtes

- Cançó de Nadal (El desembre congelat), a 5 veus.
- Cap a Betlem caminem.
- Cant de la verge (La Mare de Déu al seu fill bolcava...), a 4 veus.
- Càntic a la Verge de Montserrat (Es l'Himne a la Verge dels Desemparats, de València).
- Himne a Santa Cecília, a 4 veus.
- Himne Catequístic, a 4 veus.
- Himne a la Verge de La Gleba, a 5 veus.
- Pregària (de l'Oratori «Pascha gentium»), a 5 veus.
- Rosa del Folló (popular), a 4 veus.
- Oratori dels àngels, a piano i veus blanques.

Eucarístiques

- «Oh Salutaris», a 3 veus mixtes, 1.ª i 2.ª col·lecció.
- «Cantici Eucharistici» («Laudes et gratiæ»).

Himnes litúrgics, a 4 veus mixtes

- «Sacris Solemnis». — «Tantum ergo». — «Verbum supernum». — «Veni Creator».
- «Ave-maris stella». — «Tantum ergo» («more hispano»).

Marianes

1.ª i 4.ª colecció, de 6 cançons.— 2.ª i 3.ª colecció, de 7 cançons.

Ave, clara estrella («Ave Maris Stella»), a 4 veus mixtes.

Ave Maria, solo de tenor.

«Salve Regina», a 2 veus.

Difunts.— Lletanies pel difunt, que es cantaven en les exèquies de la Catedral, a 3 i 4 veus.

Cançons a una veu

Cants francescans premiats en el concurs Musical Francescà, en l'any 1927: La riquesa és el vil mot.— Pobret pobrissó.— Fred, fred, és el meu cor.— Lloat sia el Senyor.— Eixut el meu cor.

El Serafi d'Ausona.— Himne a la Sagrada Família.— Himne a Sant Francesc d'Assís.— Càntic a Santa Teresa de Jesús.— Càntic a la Verge Miraculosa.— Set paraules de Jesús en la Creu.— Oracions i Jaculatòries (Acceptació de la mort i Mireu-me Jesús mon bé).— Jaculatòria de Via-Crucis.— Jo pecador.— Crec en un Déu.— Vina a penitència; D'haver-vos ofès.— Senyor meu Jesucrist.— Crist venç.— Pregària a Jesús crucificat.— Cants dels creients.— Invocacions: (Cor de mon Jesús...; Ànima de Jesucrist...; Ulls del bon Jesús).— Beneït sia Déu.— Cobles al Sagrat Cor de Jesús (Sagrari de l'Altíssim), Jaculatòries.— Recordeu-vos... (Oració de Sant Bernat).— O verge i Mare de Déu.— Déu vos salve Reina i Mare.— Les cinc jaculatòries del mes de Maria.

Goigs

Sant Francesc d'Assís.— Pare Claret.— Sant Miquel dels Sants.— Sant Crist de l'Hospital, de Vich.— Divina Pastora, de Vich.— Bona Sort, de Vich.— Ntra. Sra. del Carme, de Vich.— Santa Anna, de Vich.— Santa Escolàstica, de Vich.— Sants Llucià i Marcià, de Vich.— Puríssima Concepció.— Sant Domingo de Guzmán.— Sant Isidre, llaurador.— Sant Antoni de Pàdua.— Verge del Bon Succés.— Sant Josep.— Sant Llorenç, diaca, de Dos Munts (Pruit).— La Mare Déu de la Bonanova.

Misses

Del Centenari de Balmes, a 4 veus i chor gregorià.

Del Roser, dos chors i veus mixtes.

Gemma Galgani, una veu.

«Corpus», una veu.

Núria, una veu.

Laments de les ànimes.— O mortals i viadors...

Al Santíssim Sagrament.— Cristians tots de bon grat.

Responsoris: De Nadal, a 4 veus mixtes

«Quem Vidistis».— «Sancta et Immaculata».— «Verbum Caro».

De Sant Esteve, a 2 veus

«Intuens in cælum».— «Impii super justum».— «Patefactæ sunt januæ».

A l'Assumpció de la Verge, a dues veus

«Quae est ista». — «Beata es Virgo Maria». — «Beata es Virgo Maria Dei ..».

Immaculada, a 2 veus

«Electa». — «Signum Magnum». — «Magnificat».

Psalmus. — «In Exitu», a 4 veus mixtes. — «Ad te Domine levavi», a 4 veus mixtes. — «Completes», a 2 veus.

«Te Deum», a 5 veus mixtes (fabordó).

Varis Rosaris i Trisagis, a veus i orgue.

CATÀLEG GENERAL DE LES OBRES INÈDITES

I.—Cançons armonitzades a veus

Caramelles, a 2 veus soles.

La Pastoreta (popular), a dues veus soles.

El Rossinyol (popular), a 2 veus soles.

El cant dels ocells (popular), a 2 veus soles.

Cap a Betlem caminem (popular), a 5 veus mixtes.

Non-non noneta i La Mare de Déu (unió de dues populars), a 4 veus mixtes.

Son, vina, vina son (popular), a 5 veus mixtes i solo de sopran.

El Diví Moliner (popular), a 4 veus mixtes.

II.—Cançons originals a una veu i piano

Cançó del Rayer, solo de tenor i piano. — A la fira de les roses. — El noi de l'Ave Maria. — La cuca de llum. — Glop de neu. — També un dia. — Escomesa. — En la mort d'un jove. — El Sant Angel Custodi.

III.—Composicions per a orgue

Ofertori sobre els goigs del Carme.

Dues clàusules en *mi* menor.

Entrada sobre els goigs de Ripoll.

Interludi en *sol* major.

Ofertori sobre els goigs de Sant Miquel del Sants.

Clàusula en *re* major.

Ofertori publicat en l'Antologia del P. Otaño, en *fa* menor.

Versicles per al salm «Misericordias». Temes nadalencs.

Vuit petits interludis sobre els goigs de la Salut (La Corba).

Apunts d'orgue sobre temes gregorians.

Altres ofertoris publicats en l'Antologia del P. Otaño.

IV.—Motets en llatí

«Adoro te devote», solo de baix amb orgue.

«Ecce sacerdos magnus», chor unísonal amb acompanyament.

«Oratio» (recés sacerdotal), chor unísonal amb acompanyament.

«Ave verum», a 4 veus mixtes.

Responsoris «in festo S. Petri», a 4 veus i orgue.

Pregària de les nacions fidels oprimides (en llatí), a 4 veus.

«Libera me, Dómine», a 3 veus mixtes.

Responsoris de Nadal.

V.—Cançons marianes

Lletanies de la Mare de Déu, a 3 veus.

«Invocación a Maria», dos chors a una veu amb acompanyament.

«Ansiosa quiere salir de este cuerpo», chor general a una veu i estrofes a dues.

Per compte d'un rei, a una veu amb acompanyament.

Càntic a la Divina Pastora, dos chors a una veu amb acompanyament.

La Verge a ses filles, dos chors a una veu amb acompanyament.

Tribut d'amor, dos chors a una veu amb acompanyament.

Veniu a Maria, dos chors a una veu amb acompanyament.

Jo sóc filla de Maria, dos chors a una veu amb acompanyament.

La Divina Pastora, dos chors a una veu amb acompanyament.

Déu vos salve Reina i Mare, chor amb acompanyament.

VI.—Trisagis

Santíssima Trinitat, 3 tons diversos a una veu amb acompanyament.

Sagrada Família, a 2 veus i chor popular amb acompanyament.

Mare de Déu, tonada única a una veu amb acompanyament.

«Sagrado Corazón», tonada única a una veu amb acompanyament.

Santíssima Trinitat, tons gregorians a una veu amb acompanyament. (Amb la col·laboració de Mn. Maideu).

VII.—Himnes

Mare de Déu del Bon Consell (escola franciscana), chor i estrofa a una veu amb acompanyament.

Sant Ignasi, chor a una veu i solo de tenor.

Gemma Galgani, chor i estrofa a una veu amb acompanyament.

Dels ex-alumnes de les Escoles Cristianes, chor a una veu i estrofes a tres amb acompanyament.

Santa Magdalena Sofia, dos chors a una veu amb acompanyament.

Sant Tarsici, chor i coples a una veu amb acompanyament.

De la Senyera del Cor Infantil Misericòrdia de Reus, coples a dues veus.

Sagrat Cor (Vila de Centelles), dos chors a una veu amb acompanyament.

Sagrat Cor (Sant Quirze de Safaja), dos chors a una veu amb acompanyament.

Congregacions Marianes de Catalunya, chor popular i a tres veus, estrofes a diverses veus, amb acompanyament.

Seminari de Vich (llatí), chor general a una veu i estrofes a tres.

Pare Sant Bernat D'Alcira, chor popular i a tres veus, estrofes a quatre, amb acompanyament.

A Ntra. Sra. del Miracle, chor popular i estrofes a dues veus.

A Ntra. Sra. del Miracle (Balaguer), a tres veus i orgue.

Càntic a Santa Teresina, a tres veus blanques i armonium.

Virolai a Ntra. de Montserrat, chor popular i a quatre veus i orgue.

VIII.—Goigs

Colecció de 60 goigs originals.—Goigs de Santa Filomena.

IX.—Jaculatòries a una veu amb acompanyament

Santíssima Trinitat, 3.—Santíssim Nom de Déu, 1.—Santíssim Sagrament, 2.—
Sant Josep, 1.—Santa Maria (Germanetes dels Pobres), 1.—Mare de Déu, 7.—
Sagrada Família, 3.

X.—Altres composicions de motius diversos

Eucarística - «Misterio de la Fe», una veu i acompanyament.

Sagrat Cor - «Ven Corazón Sagrado», chor i estrofa a una veu amb acompanyament.

Nadalença - Anem a Betlem, chor i solo a una veu amb acompanyament.

Pregària popular - Angel de Déu, una veu amb acompanyament.

Virolai de Ntra. Sra. de Montserrat, chor popular i 4 veus amb acompanyament.

Catequística - Salutació al Prelat, dos chors i una veu amb acompanyament.

Salutació de l'escola al Prelat, chor general i estrofa a dúo amb acompanyament.

Fòrmula melòdica per a cantar les parts variables de la Missa, amb acompanyament.

Pregària de l'excursionista a Sant Jordi, dos chors a una veu amb acompanyament.

Cobles per a les tres hores d'agonia, a 3 veus i acompanyament.

Comiat als amics - Dos pensaments musicals sobre la mort, melodia i acompanyament.

Invocacions a Ntra. Sra. del Perpetuu Socors, dos chors a una veu i acompanyament.

Càntic de Missió - «Dios, Sumo Bien», una veu amb acompanyament.

Càntic de Missió - «Vanidad de las cosas terrenas», una veu i acompanyament.

Comiat humorístic - Amb tres notes, melodia amb acompanyament.

«Tedeum» en *fa burdó* - Càntic a llaor de Santa Caterina de Sena, chor i estrofes a una veu.

XI.—Algunes obres inacabades

Goigs de la Mare de Déu del Claustre (Solsona), a veus.

Missa de Glòria («Kyries» i Glòria), a 3 veus amb acompanyament.

«Veni Sponsa Christi», a 3 veus amb acompanyament.

Rosari (Pare nostre, Nostre pa, tres salves i una santa), a 3 veus amb acompanyament.